

Lap: **Színház**
1947. SZEP. 24.
Megjelent: .....

H6 Könyvekről

Bóka László: Zenekíséret

Minha valami régi emlék, hol halkuló, hol erősbödő zeneszó kísérné végig az életünket. Ez a hang, ez a kíséret vagy kísértet néha elhallgat, de máskor annál nagyobb erővel szólal meg, kürtök és oboák hangjain, tisztán, érzelmesen és világosan. Pontosan olyankor, ha nemcsak körülöttünk, hanem bennünk is, velünk is történik valami. Bóka László regényének hőse, Zámory professzor is ilyenkor hallja ezt a hangot, a Bach-Kolschützky féle balett kezdő ritmusát. Ez első akkord akkor csendül meg a fülében, amikor valóperének izgalmas és szenzációs tárgyalásán a vádló ezt kérdezi: Ismeri a professor úr Kolschützky Waltert?

Természetesen ismeri. És a felelet nyomában, mint a kép a mozivásznon, élni kezd az emlék, egy-egy perc, egy-egy elfutó, de jelentős pillanat az életünkből. S a professor csak most figyel fel arra, hogy valóban, a válság óráiban hányszor vélte hallani ezt az ismerős zenét, amely keresztül-kasul befonta a hétköznapjait és szinte állandó kísértete volt egy emberi életnek.

Igen, pontosan erről szól Bóka László regénye. A klasszikus regényszerkezetet éppen ezért felbontja a téma, ez a villogzó, ideges hallucináció, amely minden időrendi következetesség nélkül emeli fel a regény egy-egy alakját a feledésből. A bécsi diákélet rajza, — amikor először szólal meg a kedélyes családi zongorán Bach zenéje, — tömör, vérbeli alakokat ad, szinte tapintható és érzékelhető világot. Kár, hogy ez a klasszikusokra emlékeztető megjelenítő erő a regény második részében egyre inkább elcsúszol. Walter, Selina és általában a regény összes szereplői már csak szilüettjeiket mutatják.

Mégis, irodalmi esemény Bóka „Zenekíséret”-e. Olyan esemény, amely mellett nem lehet, de nem is szabad szóltalanul elmenni. Mégpedig azért nem, mert a legújabb kortársi irodalomban Bóka a nagyon kevesek közé tartozik, akik nem viselnek ellenzót a szemükön és a maga valójában látják a világot és az ember helyzetét és sorsát ebben a világban.

Ez a könyv még csak zenekíséret, ahogy a címe is mondja. Még nem teljes és nem egész, hiszen ideje és gonddal felépített története; talán nem is regény, mivel csak szemelvényeket ad egy emberi élet különböző, válságos időszakából. Hogy a modern regény követelje-e s mennyire a művészi formát, arról e néhány sorban most nem beszélhetünk.

Annyi azonban bizonyos, hogy a „Zenekíséret” így, majdnem szándékosan széthullni akarón is, — egy komoly író kemény és bátorhangú jelentkezése.

(k. v.)

„A férjem már nem a régi”

halljuk gyakran a panaszt, — mi lehet az oka? Megszokás... a múlt évek természetes egyhangúsága, vagy talán... egy új arc? Nehéz megállapítani, de ez utóbbi a legvalószínűbb.

Asszonyom! — akarja, hogy férje ismét a régi legyen és az új arcot, az új szépséget Önben találja meg? — Használjon Hormocith B. krémet! Ez a csodálatos készítmény napok alatt új színt, új életet lehel a vonásokba, kisímtja az idő előtti ráncokat és soha nem remélt új szépséget és új vonzerőt varázsol arcára. A Hormocith B. hatása alól egyetlen férfi sem tudja kivonni magát.

És ha már pár nap múlva új arc mosolyog vissza tükréből és úgy érzi, hogy férje a régi szeretettel közeledik, sőt a társaságban is határozott sikere van, — gondoljon a Hormocith B.-re, amely különleges hatóanyagával még a legszárabb arcból esetében is mindig hódító szépséget, érvényesülést, sikert és boldogságot biztosít Önnek.

Ragaszkodjék a Hormocith B. krémhez, amely újra a régi békebeli minőségben készül és sohase feledje, hogy arckrém tényleg van sokféle, de Hormocith B. — csak egy.

„GORKIJ KÖNYVTÁR” BUDAPESTEN

„Ki ide belépsz, hagyd fel az orosz nyelvet!...” ez a Dante szavaira emlékeztető figyelmeztetés fogadja a moszkvai „Internacionálnája Biblioteka”, a „Nemzetközi Könyvtár” látogatóit. A könyvtár angol, francia, német, spanyol és más nyelvű osztályain nyelvtudósoknak is beillő könyvtárnokok *csakis a terem könyveinek nyelvén hajlandók tárgyalni*. Sőt: iratlan törvény, hogy az olvasók egymás között sem beszélhetnek oroszul! De nem is igen akad közöttük, aki ezt a törvényt megszegné...

Ennek a szovjet „nemzetközi könyvtár”-nak a mintájára a közeli napokban nyílik meg Budapesten ünnepélyes külsőségek között a „Gorkij Könyvtár”. A Vilma királynő-út egyik villájában beszélgetünk a könyvtár vezetőjével, egy volt szegedi lapszerkesztővel, aki tizenhat évig a moszkvai idegennyelvű könyvkiadóvállalat vezető-ségi tagja volt. Az egyik teremben még serény kezek rakosgatják a könyveket, a másik helyiség azonban már készen áll a vendégek fogadására. Kényelmes, puha karosszékek, a kis asztalok olvasólámpák. Az egész berendezés fejlett ízlésre vall, meghitt, hangulatos. Nem is könyvtár ez, hanem — klub. Az az érzésünk, hogy lelkes alkotói annak is szánták...

— Az a célunk — hangzik a felvilágosítás, — hogy a magyar-szovjet kulturális kapcsolatok kimélyítésére hézagpótló, egyedülálló intézményt teremtsünk meg. Könyvtár és olvasóterem áll majd az érdeklődők rendelkezésére, ahol orosz, angol, francia, német és magyar nyelven kiadott, szovjet vonatkozású könyvek, újságok, folyóiratok százaiiban, czeiben válogathatnak látogatóink. De nemcsak azt tesszük lehetővé, hogy ezeket a könyveket — sőt kottákat és hanglemezeket is — jelentéktelen díjért ki is kölcsönözhessek, hanem azt szeretnők, hogy tagjaink úgyszólván második otthonuknak érezzék ezeket

A Vilma királynő-úti „Gorkij könyvtár” egyik meghitt sarkán...

A moszkvai „Nemzetközi Könyvtár” angol terme. Itt csak Shakespeare nyelvén beszélgethetnek a látogatók

a szobákat. Páratlanul gazdag hanglemezgyűjteményünk felhasználásával naponta lemezhangversenyeket rendezünk, melyeken mindig a közönség által kívánt műsort fogjuk lejátszani. Állandó könyv, kép, fotó- és bélyegkiállításokban mutatjuk be az újdonságokat, havonta egyszer pedig — kizárólag tagjaink részére — mozielőadásokat tartunk, amikor külön erre a célra hozott filmcsemegéket mutatunk be. Hangversenyeket, estélyeket rendezünk majd az oroszul tudó vagy tanuló magyarok részére. Megállapodtunk a Magyar-Szovjet Művelődési Társasággal, hogy az ideérkező szovjet művészvendégek először nálunk tartott külön díszelőadásokon mutatkoznak be a magyar közönségnek. A Szovjetunió Magyarországon időző személyiségei nemcsak támogatásukat ígérték meg, hanem személyes megjelenésükkel is emelni fogják a „Gorkij Könyvtár” színvonalát...

— Azért mi nem leszünk olyan szigorúak, mint a moszkvai könyvtárban — mondja informátorunk mosolygva. — Hiszen itt magyar könyvek is vannak. De reméljük, mind számosabban lesznek, akik szívesen beszélgetnek majd körünkben oroszul. Már csak Tolsztoj, Dosztojevszkij és Puskin kedvéért is...

Reményi-Gyenes István

A könyvkiállítás egyik sarka: angol és francia írók — orosz fordításban. Shaw, Hugo, Daudet, stb. itt látható könyveiből 1946-ban egyenként 50.000 példány került forgalomba a Szovjetunióban

